

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN
te Tongeren bij M. COLLIER, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. «
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per
drukregel.

TONGEREN, DEN 3 SEPTEMBER.

Men leest in den *Courier de la Meuse*:
Men verzekert ons dat het gouvernement
zou voornemens wezen, een belangrijke wij-
ziging voor te stellen, in de wet van 1850,
op het middelbaar onderwijs.

Die wet, maakt het onderwijs van het
vlaamsch in de waalsche provinciën niet ver-
plichtend en de wijziging der wet zou voor
doel hebben om in dien toestand te voorzien.

Wij gelooven dat indien het ministerie
gevolg geeft aan dit voornemen, hetzelfde de
medehulp zal verkrijgen, van al de afgevaardigden,
het is gelijk tot welke partij die behooren.

Men zal zich herinneren dat een luiksche
afgevaardigde, M. Muller, aan de Kamer van
Volksvertegenwoordigers heeft medegedeeld,
dat het atheneum van Luik, aan den vlaamschen
kursus, de plaats had ingeruimd, welke
deze toekomt. Dus indien het gouvernement
de maatregel waarvan hier spraak is aan de
Kamer voorstelt, zal hij ongetwijfeld de volle
goedkeuring van onze vertegenwoordigers ont-
vangen.

Men schrijft ons uit St-Truiden:
Het muzikaal festival hetwelk alhier ver-
leden zondag plaats had, heeft de algemeene
verwachting beantwoord. Drie en veertig mu-
ziek- en zanggenootschappen waaronder een
groot getal zeer merkwaardige hebben er deel
aan genomen. Uit Hasselt alleen waren er vier
tegenwoordig, te weten: 1° de koor sociëteit
Minerva, 2° de koninklijke muziek sociëteit,
3° het zanggenootschap de *Cercle mélodique* en
4° de sociëteit der Melophilien.

Men telde er muzikale genootschappen uit
Maestricht, Thienen, Verviers, Luik, Brussel,
Mechelen, Leuven, Laeken, enz.

Ik heb gezocht naar de eene of de andere
muziek sociëteit van Tongeren, maar heb niets
gevonden. De vreemdeling die het muzikaal
feest van St-Truiden bijgewoond heeft, moet
zich natuurlijk zeggen dat de toonkunst in
Tongeren niet meer beoefend wordt wij geene
harer genootschappen haar vaandel vertoont
op het festival eener naburige stad waar een
vijftigtal sociëteiten van wijd en zijde zich
laten hooren. De bedenkingen die daarover
gemaakt worden zijn gezinszins vleijend voor
de van ons gevestigde musicale reputatie
onzer stad.

Oponbare gezondheid. — Cholera.

De heer gouverneur van Limburg heeft den
volgenden omzendbrief toegestuurd aan de ge-
meentebesturen der provincie:

De besmettelijke cholera welke in zekere
streken van Europa heerscht zou zich kunnen
uitbreiden en tot bij ons kunnen verspreiden.
Alhoewel dit gevaar verrijdend en onzeker
zij, is het bestuur verplicht er zijne gansche
aandacht op te stellen om geene voorzorgsmaatregelen
te verwaarloosen die hetzelfde zouden kunnen
doen verdriven.

Al wat de oponbare gezondheidsleer aangaat
moet te dien einde op eene gansch bijzondere
wijze de aandacht der gemeentebesturen vestigen.
Ik acht het nutteloos alhier op te nemen de
verschillende onderrichtingen die u zijn gegeven
geworden alsook de aanbevelingen die u opvol-
gelijk zijn gedaan geworden aangaande de ge-
zondheidsmaatregelen die vooral aanbevelbaar
zijn als een middel om, des noods, de besmettelijke
ziekten voor te komen en te bestrijden.

Het is evenwel van pas, mijzheeren, onder
andere het voorwerp der onderrichtingen en
aanbevelingen aan uw geheugen te brengen,
welke in een verslag van den hoogen raad van
gezondheidsleer, aan den voet van den omzend-
brief van mijn bestuur d. 14 augustus 1866,
Mém. van adm. n° 203 bekend gemaakt samen-
gevat en volledig zijn.

Benoemingen van burgemeesters en schepenen.

ARRONDISSEMENT TONGEREN.

De *Moniteur* kondigt nog de volgende benoe-
mingen af:

Boorsheim: burgemeester, T. Boelen; schepe-
nen, E. Hoogwaerts, T. Maesen.
Hendrieken: burgemeester, J. Timmermans;
schepenen, H. Diricks, G. Claes.
Herstappe: burgemeester, Sacré; schepenen,
Bouffette en Depaive.

Houppertingen: burgemeester, Missotten; sch.,
Bartholeyns en Gurmeau.

Korniel: burgemeester, J. Husquin; schepenen,
F. Muisen en P. Timmermans.

Munsterbilsen: burgemeester, De Mathys,
schepenen, Cloesen en Neyt.

Sichen-Sussen-Bohré: burgemeester, J. Jage-
neau; schepenen, H. Mulken-Jans en G. Leo-
naers-Palmans.

Woonck: burgemeester, M. Orban, zoon; sch.,
H. Troquay en J. Beye.

Wintershoven: burgemeester, Lambrechts;
schepenen; Vandenbergh en Kelles.

M. Louis Ghysens van Tongeren heeft het
examen van kandidaat-notaris afgelegd.

Men schrijft ons uit Stevoort, 28 Augustus:
Een hevige brand, gelukkig zeer zeldzaam
in onze gemeente, komt in den bestendal van
den daglooner Joannes Donné uit te bersten.
Oogenblikkelijk verspreidde zich het vuur uit tot
aan twee samenvaande woningen, voorzien van
den gauschen opbrengst van den oogst; niet-
tegenstaande den onvermoebaren iever der
inwoners van Stevoort, die met een prijsbaren
iever het vernielend element te keer gingen, is
men er slechts in geluk te meubelen alleen te
redden.

Met spijt moet ik melden dat niets tegen brand-
gevaar verzekerd was.

P. S. Ik verneem terstond, uit goeder bron
dat Mevrouw de douanière de Cox de Hommelen
met haren schibaren broeder den heer Louis
Palmer-Sigers dewelke met recht de weldoeners
der armen genoemd worden, middelijk aan deze
ongelukken zullen ter hulp komen.

— Het zoogezegde voorhistorisch kongres,
dat hier sedert eenige dagen vergaderd was,
heeft gisteren zijne laatste zitting gehouden. Wij
hebben in onze kolommen geen verslag willen
mededeelen over het verhandelde op dit kongres,
omdat er inderdaad al te groote dwaasheden
zijn uitgekraamd. Moesten wij sommige dier
waanwijzen gelooven, dan zou de mensch
rechtstreeksch van den aap afstammen. Dat is
een wezenlijk schandaal! en zeggen dat er tegen
dergelijke leerstelsels door geen enkel lid ge-
protesteerd werd, dat zij inlegendeel, door vele
dier geleerde bollen, werden toegejuicht!...

— Het volgende feit toont aan, hoe weinig
het gevoel van plicht en waardigheid bij som-
mige werklieden ontwikkeld is. Het is gebeurd
in de hoofdstad en men kan niet genoeg de ge-
woonten van losbandigheid en dronkenschap
schandvliken, die er aanleiding toe gaven.
Woensdag morgen, ten half vijf ure, werd een
jonge borstelmaker, C. P., een weeskind, een
zeer behendig werkmán, die naar zijn winkel
ging, door drie zijner makkers aangerand, ten
gronde geslagen en erg mishandeld. De lafhar-
tigen hadden hun gelaat zwart gemaakt, en ge-
durende meer dan een half uur stampten zij met
hunne hielen op den ongelukkige. Het slachtoffer
verdedigde zich zoo goed het ging, en gaf met
zijne koffmruk eenen slag op het hoofd van
eenen der aanvallers, in welken hij eenen werk-
makker, zekere B..., meende te herkennen. De
schelmen namen den jongeling zelfs zijnen
boterham af. De aangerande heeft erge kneuzin-
gen bekomen. Hij weet geene reden tot dezen
laffen aanslag op te geven. Hij was wel is waar
een behendig werkmán van zijne aanvallers,
maar stond met hen op vriendschappelijke voet.

Volgens de noodlottige gewoonte van veel
werklieden, vierden de makkers van P..., dik-
wijls den maandag, en dwongen hem mede te
doen, om niet voor eenen « valschen broeder »
door te gaan. Hij trakteerde dikwijls zijne
makkers, en alhoewel hij meer dan zij won, had
hij onlangs zijne horlogie in den berg gezet, om
goede figuur in de herberg te kunnen maken.
Deze jonge werkmán, welke in den grond goed
is, werd gewaar dat hij op eene verkeerde baan
liep, en was verstandig genoeg om aan zijne
makkers te zeggen, dat hij van dit ongebonden
leven afzag en ging sparen, om zich voor eigene
rekening te vestigen. Hij voegde er zelfs, in zijne
edelhartigheid bij, dat hij, als hij zou geplaatst
zijn, hen allen in dienst zou nemen. Die eenvoudige
verklaring, zich als eerlijk man te
gedragen, was voldoende om de werkgezellen
tegen hem op te hitsen, en daar men hem van
zijn goed gedacht niet kon afbrengen, randde
men hem lafhartig aan. Dat de plagers van dit
lage feit naar behooren gestraft worden!

— Een bruidspaar in America kwam dezer
dagen naar de stad om door eenen domineé,
wien zij daarvoor bij voorkeur hadden gekozen,
hun huwelik te laten inzegenen. Ongelukkig
was de domineé juist naar de statie en op het
punt met den trein te vertrekken. Het paartje
nam nu eenvoudig een vigilante en liet zich
vliegend naar de statie brengen, stapte in den-

zelfden waggon, waarin de domineé zat en liet
de plechtigheid onderweg voltrekken.

— Als eene zeldzaamheid wordt uit Krak-
kondijke gemeld, dat in den tuin van den heer
C. G..., eene aardappelplant is gegroeid, die
niet minder dan 210 aardappels bevatte, uitge-
zonderd de kwade, en die eenen omvang had
van twee meters. Ongeveer op diezelfde plaats
zijn dit jaar reeds voor de tweede maal aardap-
pels gepoot, die al eene grootte hebben van een
kickeni en kunnen geeten worden.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

Terwijl het fransch gouvernement verbod
om den verjaardag van den 4 september, dag
dat het keizerrijk in Frankrijk vervallen werd
verklaard en de republiek gevestigd, te vieren,
ging het pruisisch gouvernement gansch ver-
schillend te werk, rakende de viering van den
verjaardag van den slag van Sedan. Er blijkt uit
de zentebrieven der pruisische provinciale
overheden, dat het gouvernement gezinszins
voornemens is in de viering van dien verjaardag
als nationaal feest tusschen te komen, doch dat
het eenen vrijen loop wil laten aan de ingerin-
gen der vaderlandslievende gevoelens.

Men leest in den *Journal d'Ille-et-Vilaine*:

» Een schrikkelijk schelmatuk heeft een ge-
deelte onzer bevolking in opschudding gebracht:
eene dochter, zegde men, had hare moeder met
bijlslagen gedood.

» Wij zijn op inlichtingen uit geweest en
ziehier de bijzonderheden welke wij toehier toe
hebben ingezameld.

» Mev. B..., oud 30 jaar, echtgenote van
eenen adjudant der artillerie, bewoont met hare
moeder, een huis gelegen op den Boulevard de
la Liberté, 7, in het diepste eener koer, waar-
voor zich een kleinen hof uitstrekt. Sinds de
dood haars vaders had Mev. B... dikwijls twist
met hare moeder, zij wilde zoo als men gemeen-
lijk zegt de broek en de beurs dragen.

» Eenige dagen geleden vroeg zij, meer drin-
gend dan ooit eensom van 200 fr. welke hare
moeder haar verschuldigd was, beweerde zij,
en welke zij althans noodig had; op de weigering
van deze wapende de dochter zich met eene bijl
en wierp zich op hare moeder; zij bracht haar
drie bijlslagen toe.

» Op de kreten des slachtoffers kwamen de
geburten toegesnel en hadden veel moeite om
mev. B. te ontwapenen, die tegen hare aanvallers
de bijl richtte, waarmede zij hare twee-en-
zestigjarige moeder getroffen had.

» Ondanks de zware wonden van mev. H.
hoopt men van haar te kunnen redden, de on-
gelukkige moeder, zich willende tegenweeren,
had eenen bijlslag op de hand ontvangen en
den rechter duim verloren.

» Mev. B. is onmiddelijk in handen der jus-
tie geleverd en naar het gevang gebracht.

Men weet dat even als Ingres zich grooter
violist dan schilder, Rossini grooter kok dan
komponist, Thiers grooter strategist dan staats-
man waant, Victor Hugo zich voor grooter
teekenaar dan dichter en schrijver houdt. Hij
ziet in dat gevoelen gisteren nog versterkt zijn,
daar in het hotel Drouot een klein album met
teekeningen van zijne hand is verkocht voor
1800 fr. Wie zal hem durven zeggen, dat men
zijne teekeningen koopt, omdat hij *Notre-Dame*
geschreven en de *Orientales* gedicht heeft?

Duitschland.

Er is reeds gezegd geworden, dat de bijeen-
komst der drie keizers te Berlijn naar alle
waarschijnlijkheid niet zal opgeluisterd worden
door eene omgeving van duitsche vorsten, en
dat naar alle waarschijnlijkheid de drie koningen
van Zuid-Duitschland er niet zullen bij tegen-
woordig zijn. De « *Carlsruher Zeitung*, » die er
wel iets moet van weten, zegt dat inderdaad de
koning van Saksen zich zal doen vertegenwoor-
digen door zijnen zoon, den kroonprins, inspec-
teur-generaal der drie korpsen, die het eerste
duitsche leger samenstellen. Die prins bevindt
zich thans te Berlijn. De koning van Wurtem-
berg zou geneigd zijn zich naar Berlijn te bege-
ven, indien de koning van Beieren van zijnen
kant besloot er heen te gaan, doch men denkt
niet dat deze laatste dit doen zal. Een beiersch
dagblad, de « *Passauzeitung*, » verzekert zelfs
dat koning Ludwig den keizer zal gaan begroet-
en, op zijne doorreis te Passau, wanneer hij
uit Gastein zal terug keeren, waarmede zijne
schuld van hoffelijkheid jegens het hoofd van
het keizerrijk zou voldaan zijn. Van eenen
anderen kant zouden de andere duitsche vorsten

bijna allen hunne aankomst hebben aangekon-
digd. De « *Carlsruher Zeitung* » noemt namelijk
de groothertogen van Baden, van Weimar, van
Schwerin, van Oldenburg, de hertogen van
Anhalt, van Saksen-Coburg, van Saksen-Alten-
burg, de prinsen van Schaumburg, van Schwarz-
burg-Sondershausen, van Rudolstadt, van Wal-
deck. Daarenboven zullen nog vele niet regeer-
ende prinsen zich op hetzelfde tijdstip te
Berlijn bevinden.

De kroonprins van Pruisen is eergisteren te
Darmstadt aangekomen; hij werd in de statie
ontvangen door den groothertog en de prinsen
Alexander en Ludwig van Hessen. De burge-
meester begroette hem met eene aanspraak en
hij antwoordde er op met zijne gewone beleef-
heid, door den lof te maken der goede en
vaderlandsche stad Darmstadt en van het hees-
sich volk in het algemeen. De prins werd ver-
voerd door zijne moeder, keizerin Augusta.

Waarschijnlijk zullen de werklieden in de
machien-fabrieken te Berlijn, tijdens de vorste-
lijke bijeenkomst gezamenlijk het werk staken.
Zij eischen 20 p. c. verhooging op hun loon.
De fabriekanten verklaren dit onmogelijk.

Italië.

Een nieuw blad is te Rome in het licht geko-
men Het draagt voor opschrift: *Het gazetje van
den duivel, blad, dat over alles en van iedereen
kwaad spreekt*. En inderdaad, het doet zijnen
naam niet liegen. Het beijvert zich bijzonderlijk
om privale schandalen ruchtbaar te maken, of
beter, uit te vinden, het stelt de beginletter der
namen van de personen, die het beschuldigt. Het
spreekt van zelf, dat het de kloosterlingen en de
Pausgezinden zijn, die het doel zijner veerjoo-
schichten zijn. De spotprenten van het blad zijn
waarlijk eerloos en stellen gewoonlijk priesters
en monniken in de walgelijkste houding voor.
Op de zon- en feestdagen hoort men in zekere
straten niet dan vile liederen. Een bijzonder
eerloos liedje is van de mode in zekere afgezon-
derde wijken. De woorden: *Weg met den Paus,
dood aan Pius IX,* komen er ieder oogblik in
terug met de schandelijkste godslasteringen.

Spanje.

Grenzen van Catalonië, 27 augusti.

De carlistische oproer, welke men geheel of
bijna geheel onderdrukt dacht, begint hier weder
met hevigheid te werken. Dezer dagen heeft er
in de omstreken van Vich een ernstig samen-
treffen plaats gehad, tusschen de carlistische
bende, aangevoerd door den *cabeilla* Caballos,
en de kolom van den brigade-generaal Hidalgo.

De soldaten van den generaal hebben door de
straten van het dorp Viira de vlucht genomen
en lieten de lastdieren, met hunnen voorraad in
mond- en krijgsbehoeften, in handen der over-
winnaars achter. De straten van het dorpje waar
het gerecht plaats had, waren met dooden en
gekwetsten overdekt, welke meest allen aan het
regelmatige leger toebehoorden. Onder de dooden
teft men den luitenant kolonel. Wat Hidalgo
betreft, deze is gevaarlijk gekwetst. Zijne heele
brigade is op de vlucht geslagen en zonder een
hevig onweder, dat tijdens het gevecht losbrak,
have zij geheel vernield geworden.

Dit zoo nadeelig gevecht voor de gouverne-
ments-troepen, wordt bovendien door de dag-
bladen welke de partij van Zorilla toegedaan
zijn, vermeld. De dekolom van Hidalgo, slechts 23
dooden en 40 gekwetsten telde, van welke laatste
er gisteren 24 in het gasthuis te Vich gebracht
zijn. Onder de dooden, verhaalt de depeche ver-
der, teft men de bevelhebber van het bataillon
Baylen en zijn luitenant. Onder de gekwetsten
bevinden zich, een luitenant kolonel, verschei-
dene officieren en de bevelhebber Hidalgo zelve.

Eene andere tijding en die zoo het schijnt de
volle waarheid bevat, is deze, dat generaal Catho-
lineau gisteren in Catalonië gekomen is, om zich
aan het hoofd der carlistische troepen te plaatsen.
Indien dit waarheid is, kan de oproer in Catalonië
eene grootere uitbreiding verkrijgen, dan dien
welke in de Baskische provincie heeft gewoed.

Kenteekens eener nieuwe beweging tot oproer
zijn in de Noorder provinciën zichtbaar en met
het oog op die mogelijke ongeregeldeheden, heeft
generaal Primo Rivero het opperbevel ontvangen
over de troepen, welke in dit gedeelte van Spanje
moeten opereeren. De nieuwe bevelhebber heeft
reeds zijn hoofdkwartier in Vittoria opgeslagen.

Madrid, 1 sept.

De einduitslag der kiezingen voor de Cortès is
aldus: 294 ministeriele radikalen, 76 gefede-
reerde republikeinen, 9 dynastieke konservatieven
en 14 afonsisten.